

Zákon o podpoře bydlení prošel sněmovním výborem. Musí být schválen rychle a ve smysluplné podobě, upozorňují neziskové organizace i obce

11. 2. 2025, Praha

Vláda Petra Fialy se zavázala k přijetí Zákona o podpoře bydlení do konce stávajícího volebního období. V aktualizované verzi [programového prohlášení vlády](#) se píše, že vláda pomocí zákona nabídne obcím soubor volitelných nástrojů, jež umožní systematicky řešit bytovou situaci obyvatel. Bytová nouze se v České republice [nadále prohlubuje](#) a nejenom obce by uvítaly ukotvení funkčních nástrojů jejího předcházení a ukončování. Vládě do konce funkčního období zbývá pár měsíců, návrh zákona však pořád čeká na schválení v Poslanecké sněmovně, byť se mu ve čtvrtek 6. února konečně dostalo podpory z garančního výboru – Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

„Za mezisektorovou [iniciativu Za bydlení](#) bedlivě sledujeme vyjednávání a osud vládního návrhu, který jsme v souladu s našimi principy dobrého zákona [vyhodnotili jako velmi dobrý](#). Znepokojuje nás proto, když ve veřejné i odborné debatě zaznívají zavádějící informace, a to jak ohledně návrhu samotného, tak ohledně možnosti řešení a prevence vyloučení ze standardního bydlení obecně,“ komentuje situaci mluvčí iniciativy Za bydlení Mikoš Opletal. „Cítíme potřebu reagovat a podpořit odpovědné politiky a političky, aby reflektovali naše doporučení týkající se základních parametrů a zacílení Zákona o podpoře bydlení. Tato doporučení nevycházejí „od stolu“, ale z praxe a jsou podepřená daty řady aktérů, kteří se problematice předcházení a potlačování bytové nouze dlouhodobě věnují,“ doplňuje Opletal.

„V reakci na často protichůdné výtky, co zaznívají směrem k zacílení zákona ve veřejném prostoru, chceme připomenout, kdo všechno jsou oprávněné cílové skupiny, tedy lidé v bytové nouzi či jejím ohrožení. Jedná se o lidi s handicapem, duševním onemocněním, rodiče samoživitele, osaměle žijící seniorky či mladé lidi opouštějící dětské domovy a další instituce,“ říká ředitelka Platformy pro sociální bydlení, Barbora Bírová. „Ti všichni jsou ohroženi bytovou nouzí a potřebují funkční Zákon o podpoře bydlení. Často se také nemluví o obětech domácího násilí, které zůstávají ve společné domácnosti s násilníkem z důvodu nedostupné alternativy bydlení,“ doplňuje Bírová.

„S napětím sledujeme proces schvalování Zákona o podpoře bydlení. Věříme, že pomůže obcím s řešením bytové nouze rodin i jednotlivců. Města a obce nemají dostatek vlastních bytů a vítáme proto, že skrze garance bude možné zabydlovat lidi i do soukromých nájemních bytů. Zákon by měl být schválen ideálně v takové podobě, v jaké prošel vládou, v té chvíli totiž v dostatečné míře reflektoval připomínky měst, obcí a dalších aktérů. Mnoho změn v legislativě takto na poslední chvíli by mohlo fungování zákona z našeho pohledu ohrozit. Věříme, že zákonodárci zákon schválí ve druhém čtení co nejdříve a ve smysluplné podobě,“ říká I. náměstek primátora města Chomutov Milan Märč.

„Žít svobodně a samostatně je zásadní pro každého člověka a není tomu jinak ani u lidí s postižením. Ti k tomu ale potřebují mít vytvořené odpovídající podmínky, k čemuž se naše

společnost zavázala i v mezinárodním kontextu. Jedná se zejména o cenově dostupné bezbariérové bydlení a návaznou podporu. I pro člověka bez postižení je dnes velmi obtížné sehnat si nájemní bydlení, o to náročnější je to pro lidi s postižením. Je proto zásadní, aby byl schválen Zákon o podpoře bydlení v takové podobě, která skutečně pomůže všem, kdo to potřebují,” říká Erik Čipera, ředitel organizace Asistence.

„Osaměle žijící lidé v důchodovém věku patří mezi nejohroženější skupiny obyvatel z hlediska problémů s bydlením. Nájemní bydlení se neustále zdražuje a mnoho seniorů a seniorek je v důsledku toho na hraně se svými rozpočty. Stačí nenadálá situace, nutný větší výdaj, nebo onemocnění a hrozí, že se člověk ocitne v bytové nouzi. Zákon o podpoře bydlení by jim pomohl dobře dostupnou a zacílenou podporou. Pro mnoho lidí v důchodovém věku může být překážkou požádat si na Úřadu práce o příspěvek na bydlení z důvodu stigma, nebo sami nejsou schopni procesem vyřízení dávek projít. Pokud bude schválen Zákon o podpoře bydlení, vzniknou na mnoha místech v České republice kontaktní místa pro bydlení, kde starším lidem, kteří se ocitnou v nouzi, pomohou. Už dnes tato místa v některých městech dobře fungují,“ vysvětluje Opletal.

Expertka z Iniciativy 8000 důvodů a zástupkyně Asociace Dítě a Rodina, Barbora Křížanová dodává: *„Bytová nouze také často způsobuje rozdělení funkčních rodin, kdy v jejím důsledku skončí děti v dětských domovech, které jsou pro ně horší a pro stát paradoxně výrazně nákladnější. Již dnes je bytová situace rodiny a její dopady uváděna mezi hlavními důvody pro odebrání dětí z rodin, v loňském roce se to například podle naší analýzy týkalo 60 % dětí tehdy umístěných v dětských domovech pro děti do tří let.”*

Z pohledu iniciativy Za bydlení není přípustné, aby se dekády očekávaný legislativní návrh omezil na lidi v hmotné nouzi, kteří jsou v evidenci Úřadu práce. Navíc v kontextu, kdy přesně nevíme, jaká je vize celkové transformace Úřadu práce, který doposud fungoval především jako orgán kontrolní. Iva Kuchyňková z Charity ČR k tomu říká: *„Z naší zkušenosti víme, že je Úřad práce v současnosti vnímán lidmi, kteří potřebují pomoc, velmi špatně. Při potřebě využít jeho služeb se lidé obávají stigmatizace. Není tedy vhodné, aby byl pověřen výkonem podpůrného orgánu. Potřebujeme, aby ti kdo se budou starat o bytové rezervy a budou pracovat s potřebnými, působili přímo v daném území. Navíc má dojít k uzavírání některých poboček Úřadu práce, jejich fyzická dostupnost se tak významně sníží. Nepřijde nám proto ideální, aby se hrával klíčovou roli v podpoře bydlení a rozhodování o poskytování podpůrných opatření.”*

Za klíčovou funkci Zákona o podpoře bydlení považuje iniciativa Za bydlení prevenci. To by v případě radikálního zúžení cílové skupiny domácností nebylo realistické. Místo prevence bychom se jako společnost opět uchýlili k „hašení požáru“. To není rozumné ze sociálního ani ekonomického hlediska.

Bytová nouze nepostihuje jenom vyloučené lokality a je zásadní, aby pomoc v oblasti bydlení byla dostupná právě i mimo vyloučené lokality, aby se postupně lidé dostávali z vyloučených lokalit do standardního bydlení. Koncentrovat pomoc jenom v nejzasaženějších oblastech bude mít za následek stěhování chudých a ohrožených domácností do těchto oblastí a rozšiřování vyloučených lokalit. Co potřebujeme, je podporovat rozptýlené sociální bydlení v oblastech s dostupnou základní infrastrukturou. Toto oslabuje vyloučení, stigmatizaci a navázané negativní jevy.

K přijetí Zákona o podpoře bydlení vyzývá kromě odborné veřejnosti, zástupců/kyň obcí postižených bytovou nouzí, akademiků/ček i široká veřejnost. Opletal k tomu říká: *„Do naší [otevřené výzvy adresované zákonodárcům a zákonodárkyním](#) se zapojilo již více než 1800 lidí, a to napříč profesemi a Českou republiku. Poslance a poslankyně se na urgentnost*

Spolufinancováno
Evropskou unií

situace snažíme spolu s veřejností upozornit mimo jiné prostřednictvím vzkazů na pohlednicích zachycujících konkrétní ubytovny, kde často žijí i děti. Do jejich psaní se zapojili také lidé v bytové nouzi. Dali jsme také dohromady i sérii videí podporovatelů a podporovatelek přijetí Zákona o podpoře bydlení, abychom ukázali, jak širokou podporu zákon má.”

Kontaktní osoba za iniciativu Za bydlení:

Mikoláš Opletal

+420 774 645 467

mikolas.opletal@socialnibydeni.org

Iniciativa Za bydlení spojuje více než 50 jednotlivců a organizací z nevládního, akademického i veřejného sektoru. Už od minulého volebního období se snaží vyvolat a vést konstruktivní veřejnou a politickou debatu o problému bytové nouze a zhoršující se dostupnosti důstojného bydlení v Česku. Jejím hlavním cílem je prosadit fungující institucionální a legislativní model, který zabráni propadu lidí na ulici či do sítě obchodníků s chudobou.